

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)—

The details of staff sanctioned for the Office of the Commissioner for Food Production in Mysore, Bangalore ;

I. Gazetted:—		Rs.
(1) Commissionre ... for Food Produc- tion	...	1,000
(2) Headquarters ... Assistant.	...	300-25-500
(3) Accounts Assis- tant.	...	300-25-500
(4) Special Amil- dar	...	200-20-300
II. Manager (One) Superintendent		125-10-175
Superintendent	Two	180-10-300
III. I Division Clerks, ... Ten		60-5-90-6-150
IV. II Division Clerks, ... Three.		40-2-50-3-80
V. II Division Clerks ... (Accounts De- partment) Two		45-3-60-4-100
VI. Steno-typist, One ...		75-5-100-10-150 -10-200
VII. Typists, Three ...		45-3-60-4-100
VIII. Attender, One ...		25
IX. Peons, Eight ...		18-1-22

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I have no supplementaries.

Implementation of the suggestions by the Co-operative Seminar with regard to Co-operative Farming.

Q.—465. Sri D. R. KARI GOWDA (Hassan).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the suggestion that were offered at the Co-operative Seminar on the system of co-operative farming ;

(b) which of those suggestions have been implemented by Government ;

(c) the expenditure incurred for the above Seminar ;

(d) the expenditure incurred till now to implement the suggestions offered at the Seminar ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA. (Minister for Home Affairs and Agriculture).—

(a) The following is a summary of the main suggestions and recommendations of the Co-operative Seminar with regard to the Co-operative Farming :—

- (1) Four types of Co-operative Farming Societies with certain variations in each group to suit local conditions.
- (2) The Multi-purpose Co-operative Societies should serve as Co-operative Better Farming Societies in their respective areas. The other three types of Co-operative Societies should be dealt with by different Co-operative agencies affiliated to the Circle or Taluk Multi-purpose Societies at their option.
- (3) District *ad hoc* committees, with the Deputy Commissioner as Chairman, to aid in the location and organisation of the other types of Co-operative Farming Societies and a Central Board with the Minister for Agriculture as Chairman to guide and control the activities of these Societies may be constituted.
- (4) Co-operative Collective Farming should be started only on Government cultivable waste land like Amrit Mahal Kavals, Date Groves, etc.
- (5) Minimum and maximum extent and membership for each type of society are recommended.
- (6) The free services of one Fieldman for each of the Tenant Farming Societies and one Agricultural Inspector for each of the District and Collective Farming Societies should be provided by Government.
- (7) Waste lands granted to Farming Societies should be made fit for cultivation at Government cost and land revenue on these lands be waived for 3 years.
- (8) Priority should be shown to these societies in respect of facilities given by the Development Departments.
- (9) Training of workers for the efficient management of these societies is recommended.
- (10) Grant of subvention to these societies in cases of loss in formative stages is recommended.

- (11) An element of compulsion by suitable legal provisions is recommended with regard to Tenant Farming and Joint Farming Societies.
- (12) Proprietary rights with restrictions as to partition, alienation, etc., may be conferred on members of Co-operative Collective Farms after 12 years, if the members so desire. The feasibility of this suggestion may be considered by Government.
- (13) Draft model bye-laws for Farming Societies are suggested.
- (14) A five-year plan is suggested for starting one Tenant Farming Society in each taluk and one Joint and one Collective Farming Society in each district.
- (15) Loans and grants to an extent of Rs. 1,60,000 for this period to be provided, most of which is recoverable.
- (16) Recruitment of agricultural labour as an essential service and the maintenance of a "mobile labour squad" is recommended.
- (17) Feasibility of Cattle and Co-operative Insurance to be investigated.
- (18) Fair price for agricultural produce to be guaranteed.
- (19) Cottage industries to be organised as subsidiary occupation in all Farming Societies.
- (20) For the speedy execution of this scheme, Agricultural Inspectors are to be deputed one for each Farm to be started with sufficient funds for operation in deposit, with the concerned Revenue Sub-Division Officers as Chairmen.
- (21) In Appendix II (group report) various requirements of these societies to form the basis of the budgetary calculations are indicated.
- (22) Several Development Departments have to arrange demonstration activities in Co-operative Farms.
- (b) With a view to bring Government culturable waste lands under

cultivation as a part of the Grow More Food campaign, sanction has been accorded in G. O. No. A. F. 8424-42—C.S. 100-49-2, dated 1st March 1950 to a scheme for the introduction of Co-operative Farming in the State at a cost of Rs. 1 lakh provided in the budget estimate for 1950-51. Keeping in view the suggestion offered at the Co-operative Seminar held in May 1950, Government have in their subsequent Order No. A.E. 3050-70—C.S. 100-49-4, dated 1st July 1950, sanctioned the several proposals for the implementation of the scheme of Co-operative Farming. The objects and main features and the several concessions and assistance granted by Government in regard to this scheme are all detailed in the Government orders dated 1st March 1950 and 1st July 1950.

(c) Rs. 9,545.

(d) Co-operative Farming

	Rs.
1950-51 ...	1,98,155
1951-52 ...	20,000
Total ...	2,18,155

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—14ನೆಯ ಐಟಿಎಂಜಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪಾಂಡಿವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು.—ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಅವು ಯಾವವು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು?—ನನಗೆ ಉತ್ತರಬೇಕಾದದ್ದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಒಡಾರ, ಚೇನಿಂಗ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಆಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು.—ನಾವು ಜಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೆಂದು ವಿವರವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೋರಾರ್—ಈ ಡಿವಿಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಇವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಒಪ್ಪಾನು ಕೊಟ್ಟು, ಸರ್ಕಾರದವರೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು; ಆದರೆ ಬರೀ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವೊಂದೇ ಆಲ್ಲ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಯಾರಾದರೂ ರೈತರೇ ಮುಂದಾಳಾಗಿ ಬಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಹೌದು; ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಆ ರೀತಿ ಬಂದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಈಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರಲ್ಲ, ಅವರು ಬೇರೆ ಎಷ್ಟು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಪಾರ್ಕ್‌ಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಇವೆಲ್ಲದ್ದರೇ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ; ಹರಿಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅವರಿಗೆ, ಸೇರಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಅಲ್ಲ ಕೆಲವು ಬಿದ್ದು ಪುರಸತ್ತಾದಾಗ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಒಹ್‌ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು, ಅವರ ಏಳಿಸಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವಿನಿಸ್ತರರವರ ಏಳಿಸಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರಬೇಕಾದರೂ ಬಹಳ ದಿನಗಳು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ ಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಇಲ್ಲ; ಸಮರ್ಪಕ ವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಅವರಿಂದ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಸಹಕಾರ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—1950-51ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 10 ಕ್ಕೆ 98 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಡ್ಡುಮಾಡಿದ್ದು, 1951-52ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬರ್ಚುಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು, ಅಷ್ಟನ್ನು ಒಡ್ಡುಮಾಡಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—1950-51ರಲ್ಲಿ 10 ಕ್ಕೆ 98 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು 1951-52 ರಲ್ಲಿ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲ! ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಸಹಕಾರವೇ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—That does not mean ಅಸಹಕಾರ. It is not proper for the Member to go on commenting. Has he any other supplementary question?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಕಾರಕೆರೆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ವಿಧ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದಾಗ, ಆ ಸೊಸೈಟಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಸೊಸೈಟಿಯೇನೋ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಸ್ಕ್ರೀಮಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ..... Among these four groups of societies that we have been encouraging—Better

Farming, Tenant Farming, Joint Farming and Co-operative Farming—according to the strict sense of these terms, your society does not come under any of these categories. You have been doing it on a community basis.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳೇನಾದರೂ ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಅವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕಾರಣವನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಅಂಥಾ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಯಾವುದೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಹಾಗೆ ಅವರು ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಸಹಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is purely a hypothetical question. The policy of this Government is to encourage all co-operative movements wherever they are forthcoming. It shall be the policy of Government.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಕರಿಗೌಡರು.—ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಬಂದಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳೂ ಈ ವಿಚಾರ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Krishnamachari Report also lays emphasis on it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ ನವರು.—(ಪರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ವ್ಯವಸಾಯಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಅವರ ಅನುಭವದ ಸೂಚನೆಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ ನವರು.—ವ್ಯವಸಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Whenever co-operatives are forthcoming, the Government would be only too ready and willing to help them.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ ನವರು.—ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Subsidy is meant for a specific purpose and for a specific period, not for all times.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ; ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು (ಮಂಡಿ).—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುರಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, we have not heard anything to the contrary so far.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಹಕಾರ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಒಳ್ಳೆಯದು ; ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಸಹಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಪಡೆದು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಅವರು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ತಾವಿಗೆ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಸಹಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದಂಥವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಈಗಿರುವ ಈ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಮಾಹಿತಿಯಾಗಲಿ ಪರಿಜ್ಞಾನವಾಗಲಿ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Government have not fixed any qualification to hold the post of the Registrar of Co-operative Societies.

Sri K. V. SANKARA GOWDA.—I know that Sir....

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may put a specific question.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಅವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವಾಡಿಕೆ ಇಲ್ಲವಿದ್ದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I submit Sir, it is a matter of opinion.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು (ಸಲಹೆಗಾರ-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸಮಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 14ನೆಯ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ one Tenant Farming Society ಯನ್ನೂ, ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು Joint and Collective Farming Society ಯನ್ನೂ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—It is under the very active consideration of Government Sir.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು.—ಇದನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ !

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು (ಹಿರಿಯರು-ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ 'ಕರೆಕ್ಟಿವ್ ಫಾರ್ಮ್' ಸೊಸೈಟಿ ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆಯೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರೇ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಅವರು ಆಲ್ಟೇ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಜಮೀನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

Mr. SPEAKER.—The same question was put by the Member last week. Has he any other supplementary question ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು (ಸಾಗರ-ಹೊಸನಗರ).—1950-51ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 1,98,155 ರೂಪಾಯಿ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಿಯಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ 12 ಸಂಘಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡರು.—ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have already answered it with reference to a previous question Sir.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು (ಚಾಮರಾಜ ನಗರ).—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಉದ್ದೂರು ಅಸ್ತತ್ಯ ಕಾಪಲಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಸಹಕಾರವೋ ಅಥವಾ ರೈತರು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಕಾರವೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರವೇ ಬೇರೆ, ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಅಭಾವವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು.—Fragmentation and sub-division of lands ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಇದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅದೂ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ Fragmentation and sub-division of lands ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಏರ್ಪಾಡಿನಿಂದ Fragmentation and sub-division of lands will be eliminated to the minimum level.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪನವರು.—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಒಮ್ಮೀನನ್ನು ಬಿರಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಎಕರೆಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That question does not arise.

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of Government transport buses plying in the State and the various routes in which they ply (district and talukwar information may kindly be furnished) ;

(b) the total expenditure for maintaining them and the net profit accruing thereby per month ;

(c) the number of private buses plying in the same routes as those run by Government buses ;

(d) the total loss of road-tax resulting to Government by plying the Government buses ;

(e) the number of Government buses purchased from the inception of the scheme up to now and the price paid therefor ;

(f) the total number of private buses plying in the whole State and the total income to Government per year by way of license fee, road cess, etc., thereby ?

A.—Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Home Affairs and Agriculture).—

(a) Statement appended (below).

(b) The question is not clear as the period for which information is required is not given. The figures vary from month to month.

(c) 192 including sections.

(d) Nil. The Department is paying the taxes paid by private operators.

(e) 180.

Rs. 31,61,747.

(f) 1342.

The latter portion of the question is not specific.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(Not taken up)

State Road Transport Department.

Q.—108. Sri M. CHIKKALINGIAH (Malavalli—Scheduled Castes).—

Statement showing the various routes in which Government Transport Buses are plying.

Route No. 1

Bangalore—Gundlupet via Mysore and Nanjangud—4 services

Route No. 2

Bangalore—Periyapatna via Mysore—2 services,